

Уводно обраћање високог представника и специјалног представника ЕУ Валентина Инцка на Бечким економским разговорима

Стварање нових радних мјеста не значи губитак гласова

Даме и господо,

Ово окупљање ради “сусрета са Босном и Херцеговином у Бечу” представља благовремену прилику за повезивање креатора политике и пословних људи из БиХ са колегама из Аустрије и осталих дијелова овог региона.

Иако босанскохерцеговачка економија трпи штету због двоструког ударца у виду дуготрајне политичке блокаде, с једне стране, и негативних трендова на глобалном тржишту, с друге стране, ова земља и даље посједује огроман инвестициони потенцијал, који је великим дијелом неискориштен.

Власти БиХ и пословна заједница имају моћ да овај потенцијал претворе у нове инвестиције и нова радна мјеста, а нема разлога да то не почну да радесада, седам мјесеци прије наредних општих избора.

Ако бих желио да из свега овога запамтите само једну ствар, то би свакако било следеће: у кључним стратешким економским секторима Босна и Херцеговина се може такмичити и такмичи се врло успјешно са својим сусједима, па чак и са земљама које се налазе много даље. Навешћу вам само неколико примјера.

Ова земља је ипак једина нето извозница електричне енергије у југоисточној Европи. Она има успостављену и конкурентну инфраструктуру за производњу електричне енергије путем својих хидро и вјетро потенцијала, а простор за даљњи развој ових чистих видова енергије је прилично велик.

Шумарска индустрија је почела да се опоравља од поремећаја и посљедичног раста незаконите експлоатације шуме до чега је дошло у периоду нестабилности из деведесетих година. Сада постоји потенцијал за обнову укупног производног циклуса, од експлоатације шуме до производње намјештаја, што је прије рата била уносна индустрија у Босни и Херцеговини.

Да је “Босна и Херцеговина најбоље чувана тајна Европе” није само згодан туристички слоган, то је тачан опис потенцијално уносног тржишта које ова земља може да оствари у сеоском, културном и алтернативном туризму. Ово је још један сектор у којем структурне промјене у пословном окружењу, удружене са циљаним инвестицијама, могу довести не само до постепеног остварења економске користи, него и до раста који има потенцијал да буде трансформативан.

Осим тога, свеукупно побољшање жељезничке и путне инфраструктуре, укључујући мега пројекте као што је Коридор Vc, може помоћи остваривању користи на сваком плану, у смислу нових радних мјеста и стварања посла у току извођења самих радова, те путем дугорочног пословног замаха као резултат унапријеђеног транспорта и комуникација.

У свим овим подручјима су били евидентни помаци све док практично није дошло до обуставе креирања политике због политичке блокаде која је у Босни и Херцеговини наступила

након избора 2006. године.

Та блокада је рана нанесена самом себи. Четири године након тога, у још једној изузетно важној изборној години, странке на власти имају могућност да искористе оно што су научиле у прошлости и отклоне добар дио штете којој је узрок политички застој.

Ја не позивам само на промјену расположења нити на општу обнову привржености спровођењу економских реформи које ће привући инвестиције и отворити нова радна мјеста.

Позивам на предузимање практичних корака за имплементацију реформи које су већ припремљене и договорене.

Ти кораци обухватају:

- доношење модерних закона у области економије који ће унијети правну сигурност и предвидивост у пословању, те тиме подстицати инвестиције и радна мјеста. Државни закон о облигацијама спреман је за расправу у Парламенту чим премијер Шпирић и његове колеге осигурају политичку подршку из Републике Српске. Ово је услов из Европског партнерства и опструисање усвајања овог закона не само да угрожава развој пословне дјелатности у Босни и Херцеговини, него и свеукупне европске изгледе ове земље;
- модернизација и рационализација система банкарске супервизије, како би се унаприједило повјерење јавности у банкарски сектор и појачао његов допринос развоју, посебно путем подршке малим и средњим предузећима; и
- оснивање Социјалног и економског вијећа БиХ као механизма за дијалог између влада, послодаваца и запослених, како би се чуо и слушао глас пословне заједнице и радника у процесу доношења одлука.

Ти кораци су само дио свеукупних напора који се улажу на осигурању пуне слободе кретања лица, роба, услуга и капитала у Босни и Херцеговини, што је потребно у складу са Уставом и што представља камен темељац европских интеграција.

Они су дио процеса приступања Европској унији, што тврде да подржавају све веће странке које се такмичена октобарским изборима и што има огромну подршку грађана Босне и Херцеговине.

Оно што је исто тако важно јесте да су то паметни кораци који ће умањити патње које тренутно трпе стотине хиљада породица у Босни и Херцеговини. Ако странке на власти буду одлучне да не предузму ове кораке, онда треба да објасне изборном тијелу у Босни и Херцеговини зашто су одлучне да то не чине.

Надам се да наша дискусија овдје може заобићи уопштавања и прећи на конкретна питања. Важно је да се они који су заинтересовани за улагања у Босни и Херцеговини упусте у стваран и детаљан дијалог са креаторима политике у БиХ, тако да можемо трансформисати тај интерес у стварни посао на терену.

Вријеме је да креатори политике у БиХ убједљиво докажу да имају способност да омогуће те помаке доношењем брзих и одлучних корака усмјерених ка унапређењу пословног окружења. Како би се то могло урадити?

Рјешење које је тренутно најближе јесте искористити седам мјесеци пред октобарске изборе за доношење и имплементацију реформи које су већ припремљене и које ће на економију имати позитиван учинак.

Нико због тога неће изгубити гласове.

Хвала.